

2024-02-02

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: UBN 2023–279

Uppföljning av strategin Ett drogfritt Nacka för unga, år 2023

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden beslutar notera informationen till protokollet.
2. Utbildningsnämnden noterar att det av nämndens uppföljning av Strategi för ett drogfritt Nacka framgår att det finns ett behov av en revidering av strategin. Utbildningsnämnden överlämnar därför denna notering till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsnämnden har under året följt upp strategin Ett drogfritt Nacka för unga genom att tillfråga rektorer vad utbildningsnämnden skulle kunna stötta skolornas med i deras arbete med ANDT-prevention (ANDT är förkortning för alkohol, narkotika, dopning och tobak). Utbildningsnämnden behandlade detta ärende i maj och utbildningsenheten har därefter undersökt vad som skulle kunna vara en lämplig insats för att stötta skolorna utifrån utbildningsnämndens ansvarsområde. Utbildningsenheten kommer under hösten att anordna en föreläsning på området som ska hållas av extern expertis och utifrån ett Nackaperspektiv. Stockholmsenkätens resultat kommer att redovisas under hösten och kan därmed vara ett lämpligt bakgrundsmaterial.

I kommande Våga visa-enkät har en fråga till elever lagts till om skolans arbete med dessa frågor. Även gymnasieenkäten kommer att få en liknande fråga. Utöver att svaren blir en del av utbildningsnämndens ordinarie kvalitetsarbete blir det även ett underlag för respektive rektors och huvudmans kvalitetsarbete.

Den nationella strategin för ANDT-prevention har numera breddats till att omfatta spel om pengar och den samlade strategin benämns nu ANDTS. Utbildningsnämnden anser därför att det finns ett behov av att revidera strategin och överlämnar en notering om detta till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Ärendet

Bakgrund

Nacka kommuns strategi *Ett drogfritt Nacka för unga* anger mål och riktmärken för ett samhälle för unga som är fritt från alkohol, narkotika, dopning och tobak, ANDT.

Strategin gäller för alla som arbetar på kommunens uppdrag och förutsätter ett engagerat och medvetet arbete inom alla kommunalt finansierade verksamheter. I allt arbete som är kopplat till barn och unga ska det verkas för och informeras om nolltoleransen mot droger. Alla nämnder har utifrån sina ansvar uppdraget att tillse att strategin genomförs och att följa upp det arbetet inom sitt område.

Ansvarsfördelning rektor, huvudman och hemkommun

Skolorna har ett nationellt uppdrag att undervisa eleverna i dessa frågor utifrån läro- och kursplanerna på området och rektorerna har därför ett långtgående ansvar för arbetet med ANDT-prevention i den dagliga verksamheten. Respektive huvudman har ett ansvar att tillse att skolorna uppfyller styrdokumentens krav och också att stötta skolorna med deras uppdrag. I Nacka är det Valfärd skola som är huvudman för de kommunala skolorna och de fristående skolorna har sina respektive huvudmän.

Utbildningsnämnden har inte ansvar för skolornas verksamhet, men kan utifrån sin roll initiera och erbjuda olika kompetensutvecklingsinsatser som vänder sig till såväl kommunala som fristående skolor.

Utbildningsenhetens aktiviteter

Utbildningsnämnden har utifrån sitt ansvarsområde under 2023 följt upp strategin *Ett drogfritt Nacka för unga*. Till utbildningsnämndens sammanträde i maj 2023 redovisades enkätsvar från Nackas kommunala och fristående grund- och gymnasieskolor om arbetet med ANDT-prevention (alkohol, narkotika, dopning och tobak).¹

Utbildningsenheten har till den kommande Våga visa-enkäten lagt till ett kommunspecifikt påstående för elever i årskurs 6 och 8 om de kan instämma i att *I skolan lär jag mig om riskerna med tobak, alkohol och andra droger*. Utöver att svaren blir en del av utbildningsnämndens ordinarie kvalitetsarbete blir det även ett underlag för respektive rektors och huvudmans kvalitetsarbete. Utbildningsnämnden kommer också att tillfoga ett liknande kommunspecifikt påstående i den länsövergripande gymnasieenkäten för elever i årskurs 3 som genomförs under september/oktober.

Utbildningsenheten har utöver att tillfråga rektorerna även i dialog med Nacka kommuns chef för barn- och elevhälsan undersökt om det efterfrågas utbildningsinsatser på området. Utbildningsenheten planerar utifrån den samlade informationen att under hösten anordna en föreläsning/seminarium för pedagoger i ämnet och enligt önskemål ska det vara utifrån ett Nackaperspektiv. Under hösten kommer också resultatet på Stockholmsenkäten, vilket kan vara en lämplig utgångspunkt.

¹ Svarefrekvensen på enkäten var dock låg.

Ett föreläsningsområde som diskuteras är hur pedagogerna kan stöttas om det finns misstanke om problem kopplat till ANDT för ett barn eller en ungdom och hur de ska agera. Det kan också vara utifrån perspektivet hur pedagoger ska agera om de misstänker att en vårdnadshavare har problem som påverkar barnen.

Den nationella strategin för ANDT-prevention har numera breddats till att omfatta spel om pengar och den samlade strategin benämns nu ANDTS. Utbildningsnämnden anser därför att det finns ett behov av att revidera strategin och överlämnar en notering om detta till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Utbildningsenheten överväger att en representant för Folkhälsomyndigheten eller Socialstyrelsen skulle kunna föreläsa utifrån det nationellt tillkomna S:et i ANDTS, det vill säga spel om pengar.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för föreläsare inom området ryms inom befintlig budget.

Konsekvenser för barn

Syftet med Nacka kommuns strategi Ett drogfritt Nacka för unga är att främja barns och ungdomars hälsa. Föreläsningar för pedagoger syftar till att ge dem verktyg att agera om de misstänker att barn och elever far illa.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 2 februari 2024

Bilaga Strategi Ett drogfritt Nacka för unga

Carina Legerius
Enhetschef
Utbildningsenheten

Jill Salander
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten